

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2002 Rhif 1730 (Cy.164)

DIOGELU'R AMGYLCHEDD, CYMRU

Rheoliadau Diogelu'r Amgylchedd (Cyfyngu'r
Defnydd ar Beledi Plwm) (Cymru) 2002

Wedi'u gwneud - - 4 Gorffennaf 2002
Yn dod i rym - - 1 Medi 2002

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

- ar ôl ymgynghori â'r pwyllgor a sefydlwyd(1) o dan adran 140(5) o Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990(2);
- ar ôl cyhoeddi hysbysiad yn y London Gazette yn unol ag adran 140(6)(b) o'r Ddeddf honno;
- ar ôl ystyried y sylwadau a gyflwynwyd yn unol â'r hysbysiad hwnnw;

o'r farn ei bod yn briodol gwneud y Rheoliadau hyn er mwyn atal y sylweddau neu'r eitemau a bennir ynddynt rhag llygru'r amgylchedd a niwedio iechyd anifeiliaid, ac felly, drwy arfer y pwerau a roddwyd gan adran 140 o Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990(3), drwy hyn yn gwneud y Rheoliadau canlynol:—

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Diogelu'r Amgylchedd (Cyfyngu'r Defnydd ar Beledi Plwm) (Cymru) 2002 ac maent yn dod i rym ar 1 Medi 2002.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys i Gymru.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “aderyn gwyllt” (“wild bird”) yw unrhyw aderyn o fath sy'n preswyllo'n gyffredin yng Nghymru yn gyffredinol, neu syn ymweld â Chymru, mewn cyflwr gwyllt;

ystyr “Rheoliadau 2001” (“the 2001 Regulations”) yw Rheoliadau Diogelu'r Amgylchedd (Cyfyngu'r Defnydd ar Beledi Plwm) (Cymru) 2001(4);

(1) O.S. 1991/1487.

(2) 1990 p.43

(3) Trosglwyddwyd y pwerau hyn, i'r graddau y maent yn arferadwy mewn perthynas â Chymru, i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999 / 672).

(4) O.S. 2001 / 4003 (Cy.331).

ystyr “gwn cetris” (“*shot gun*”) yw gwn â baril llyfn ond nid yw'n cynnwys unrhyw wn cetris â siambr ar gyfer cetris ymyl-danio naw milimetr neu lai;

ystyr “peledi plwm” (“*lead shot*”) yw unrhyw beledi sydd wedi'u gwneud—

- (a) o blwm, neu
- (b) o unrhyw aloi neu gyfansoddyn plwm a phlwm yn ffurfio mwy nag 1% o'r aloi neu'r cyfansoddyn hwnnw;

ystyr “person awdurdodedig” (“*authorised person*”) yw person a awdurdodwyd o dan reoliad 4(1) isod;

mae “safle” (“*premises*”) yn cynnwys unrhyw dir, cerbyd neu gwch, ond nid yw'n cynnwys safle sy'n cael ei ddefnyddio at ddibenion preswyl;

ystyr “safle o ddiddordeb gwyddonol arbennig” (“*site of special scientific interest*”) yw ardal sydd wedi ei hysbysu o dan adran 28(1) o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981(5).

Gwahardd defnyddio cetris sy'n cynnwys peledi plwm

- 3. Ni chaiff neb ddefnyddio peledi plwm er mwyn saethu gyda gwn cetris—
  - (a) ar unrhyw fan islaw'r marc penllanw neu drosti;
  - (b) ar y safleoedd o ddiddordeb gwyddonol arbennig a gynhwysir yn Atodlen 1 i'r Rheoliadau neu drostynt; neu
  - (c) unrhyw aderyn gwyllt a gynhwysir yn Atodlen 2 i'r Rheoliadau.

Pwerau mynediad er mwyn penderfynu a dorrwyd unrhyw ddarpariaethau'r Rheoliadau

4.—(1) Gall person sy'n ymddangos yn addas i'r Cynulliad Cenedlaethol gael ei awdurdodi yn ysgrifenedig gan y Cynulliad Cenedlaethol i arfer, yn unol â thelerau'r awdurdod, unrhyw un o'r pwerau a bennir ym mharagraff (2) isod at ddiben penderfynu a dorrwyd unrhyw ddarpariaethau'r Rheoliadau hyn.

(2) Dyma'r pwerau y gall person awdurdodedig gael ei awdurdodi i'w harfer o dan baragraff (1) uchod—

- (a) mynd i mewn ar unrhyw adeg resymol i unrhyw safle y mae gan y person awdurdodedig le i gredu ei bod yn angenrheidiol mynd i mewn iddo;
- (b) wrth fynd i mewn i unrhyw safle yn rhinwedd is-baragraff (a) uchod bod gydag ef—
  - (i) unrhyw berson awdurdodedig arall;
  - (ii) os bydd sail resymol dros ddisgwyl unrhyw rwystr difrifol a fyddai'n atal y person awdurdodedig rhag cyflawni ei ddyletswydd, gwnstabl; ac
  - (iii) unrhyw gyfarpar (heblaw cyfarpar trwm) neu ddefnyddiau y mae eu hangen at unrhyw ddiben mae'r pŵer mynediad ar ei gyfer;
- (c) wneud unrhyw archwiliad ac ymchwiliad sy'n angenrheidiol o dan yr amgylchiadau;
- (ch) cymryd unrhyw aderyn gwyllt sy'n farw neu wedi'i anafu neu beri bod samplau yn cael eu cymryd o unrhyw eitemau neu sylweddau sy'n cael eu darganfod mewn neu ar unrhyw safle y mae gan y person awdurdodedig bŵ er i fynd i mewn iddo ac i beri bod unrhyw aderyn neu sampl felly yn cael ei ddadansoddi neu'i brofi;
- (d) yn achos unrhyw aderyn neu sampl a grybwyllir yn is-baragraff (ch) uchod, cymryd meddiant ohono a'i gadw gyhyd ag y mae ei angen at y cyfan neu unrhyw rai o'r dibenion canlynol, sef—

- (i) ei archwilio, neu beri iddo gael ei archwilio, ac i wneud unrhyw beth iddo y mae gan y person awdurdodedig bŵ er i'w wneud o dan yr is-baragraff hwnnw neu beri i hynny gael ei wneud;
  - (ii) sicrhau na fydd neb yn ymyrryd ag ef cyn bod yr archwiliad ohono wedi'i gwblhau;
  - (iii) sicrhau ei fod ar gael i'w ddefnyddio fel tystiolaeth mewn unrhyw achos llys ar gyfer tramgwydd.
- (3) Pan fydd person awdurdodedig yn bwriadu mynd i mewn i unrhyw safle a—
- (a) bod mynediad wedi cael ei wrthod a bod y person awdurdodedig yn disgwyl ar seiliau rhesymol y gall fod yn angenrheidiol defnyddio grym i lwyddo i fynd mewn; neu
  - (b) bod y person awdurdodedig yn disgwyl, ar seiliau rhesymol, y bydd mynediad yn debyg o gael ei wrthod ac y gall fod yn angenrheidiol i ddefnyddio grym i lwyddo i fynd i mewn,
- rhaidd mynd i mewn i'r safle hwnnw yn rhinwedd y rheoliadau hyn o dan awdurdod gwarant yn rhinwedd paragraff (4) isod yn unig.
- (4) Os dangosir i ynad heddwch drwy dystiolaeth ysgrifenedig ar lw—
- (a) bod yna seiliau rhesymol dros arfer, mewn perthynas ag unrhyw safle, bŵer o dan y rheoliad hwn (gan gynnwys pŵer sy'n arferadwy yn unol â gwarant o dan y paragraff hwn), a
  - (b) bod un neu fwy o'r amodau a bennir ym mharagraff (5) isod wedi ei gyflawni,
- gall yr ynad awdurdodi'r Cynulliad Cenedlaethol trwy warant i ddynodi person a awdurdodir i arfer y pŵer mewn perthynas â'r safle, yn unol â'r warant a thrwy rym os bydd angen.
- (5) Yr amodau a grybwyllir yn is-baragraff 4(b) uchod yw—
- (a) bod arfer y pŵer mewn perthynas â'r safle wedi'i wrthod;
  - (b) y disgwylir yn rhesymol y bydd yn cael ei wrthod;
  - (c) bod y safle heb ei feddiannu;
  - (ch) bod y meddiannydd yn absennol dros dro o'r safle a bod yr achos yn un brys; neu
  - (d) y byddai cais am fynediad i'r safle yn trechu diben y mynediad arfaethedig.
- (6) Bydd pob gwarant a roddwyd o dan baragraff (4) uchod yn parhau mewn grym nes bod y dibenion y rhoddwyd y gwarant ar eu cyfer wedi eu cyflawni.
- (7) Rhaid i berson awdurdodedig, neu berson a ddynodwyd o dan baragraff (4) uchod, ddangos tystiolaeth am yr awdurdod neu'r dynodiad (os gofynnir iddo wneud hynny).
- (8) Rhaid i berson awdurdodedig, neu berson a ddynodwyd o dan baragraff (4) uchod, sydd, trwy arfer unrhyw bŵ er a roddir gan y rheoliad hwn, yn mynd i mewn i unrhyw safle nad yw wedi'i feddiannu neu y mae ei feddiannydd yn absennol dros dro, adael y safle wedi ei sicrhau yn erbyn tresmaswyr yr un mor effeithiol â chyn i'r person hwnnw fynd i mewn iddo.
- (9) Ni fydd person awdurdodedig, neu berson a ddynodwyd o dan baragraff (4) uchod, yn atebol mewn unrhyw achos sifil na throseddol am unrhyw beth a wnaed trwy honni arfer unrhyw bŵ er a roddir gan y rheoliad hwn os bydd y llys wedi'i fodloni bod y weithred wedi ei chyflawni'n ddiawyll a bod seiliau rhesymol dros ei chyflawni.

Tramgwyddau

5.—(1) Bydd unrhyw berson sy'n torri rheoliad 3 uchod neu sy'n peri neu'n caniatáu i unrhyw berson arall dorri'r rheoliad hwnnw yn euog o dramgwydd a bydd yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy heb fod yn fwy na lefel 3 ar y raddfa safonol.

(2) Bydd unrhyw berson sy'n fwriadol yn rhwystro person sy'n gweithredu trwy arfer unrhyw bŵ er o dan reoliad 4 uchod yn euog o dramgwydd ac yn agored o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy heb fod yn fwy na lefel 3 ar y raddfa safonol.

Diddymu Rheoliadau 2001

6. Diddymir Rheoliadau 2001.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998(6)

4 Gorffennaf 2002

D. Elis-Thomas
Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol

ATODLEN 1

Rheoliad 3(b)

SAFLEOEDD O DDIDDORDEB GWYDDONOL ARBENNIG

Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig	Dyddiad Dynodi o dan adran 28(1) o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981	Lleoliad (Cyfeirnod Grid OS) (gweler y nodyn isod)
Angle Bay	04/03/1993	SM883025
Beddmanarch-Cymyran	25/09/1998	SH275790
Broadwater	13/01/1993	SH582027
Burry Inlet and Loughor Estuary	25/09/1989	SS135985
Carew and Cresswell Rivers	04/03/1993	SN025055
Cosheston Pill	04/03/1993	SM990036
Daugleddau	04/03/1993	SN003116
Dee Estuary	23/09/1998	SJ220800
Dyfi	14/03/1995	SN635950
Flatholm	10/03/1993	ST220649
Gronant Dunes / Talacre Warren	29/01/1998	SJ100847
Inner Marsh Farm	11/02/1995	SJ307735
Laugharne and Pendine Burrows	18/02/1990	SN290070
Llyn Alaw	29/03/1985	SH390865
Llyn Syfaddan / Llangorse Lake	09/02/1983	SO133265
Llyn Traffwll	18/02/1986	SH325770
Llynnoedd y Fali / Valley Lakes	22/05/1986	SH310770
Morfa Harlech	25/05/2001	SH570660
Ynys Llanddwyn / Newborough Warren	09/03/1995	SH400640
Pembrey Coast	10/11/1983	SN316054
Pembroke River and Pwll Crochan Flats	04/03/1993	SM940025
Severn Estuary	02/02/1989	ST226758
Shotton Lagoon and Reedbeds	19/10/1999	SJ298709
Sully Island	16/12/1986	ST167670

Nodyn: Mae cyfeirnod Grid Cenedlaethol yr Arolwg Ordans yn rhoi pwynt o fewn y safle o ddiddordeb gwyddonol arbennig.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig	Dyddiad Dynodi o dan adran 28(1) o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981	Lleoliad (Cyfeirnod Grid OS) (gweler y nodyn isod)
Teifi Estuary	08/12/1997	SN158502 SN785675
Traeth Lafan	24/09/1984	SH630750
Whiteford Burrows and Landimore Marsh	04/04/1984	SS450955

Nodyn: Mae cyfeirnod Grid Cenedlaethol yr Arolwg Ordnans yn rhoi pwynt o fewn y safle o ddiddordeb gwyddonol arbennig.

ATODLEN 2

Regulation 3(c)

ADAR GWYLLT MEWN PERTHYNAS Â HWY Y MAE'R GWAHARDDIAD AR SAETHU Â PHELENNI PLWM YN GYMWYS IDDYNT

Enw Cyffredin	Enw Gwyddonol
Cwtiar	<i>Fulica Atra</i>
Hwyaid a Gwyddau (holl rywogaethau pob un ohonynt)	<i>Anatidae</i>
Iâr Ddŵ r	<i>Gallinula chloropus</i>

Nodyn: Mae'r enw neu'r enwau cyffredin yn cael eu cynnwys fel canllaw yn unig; os bydd unrhyw anghydfod neu achos, rhaid peidio â chymryd yr enw neu'r enwau cyffredin i ystyriaeth.

EXPLANATORY NOTE

(*Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau*)

Mae'r Rheoliadau hyn, sy'n gymwys i Gymru, yn gwahardd defnyddio peledi plwm ar gyfer saethu â gwn cetris—

- ar unrhyw fan islaw'r marc penllanw neu drosti;
- ar y safleoedd o ddiddordeb gwyddonol arbennig a gynhwysir yn Atodlen 1 i'r Rheoliadau neu drostynt; neu
- unrhyw aderyn gwyllt a gynhwysir yn Atodlen 2 i'r Rheoliadau sef hwyaid a gwyddau (pob rhywogaeth o bob un ohonynt), cwtiar ac iâr ddwr (rheoliad 3).

Ystyr “peledi plwm” yw unrhyw beledi o blwm neu o unrhyw aloi neu gyfansoddyn plwm a phlwm yn ffurfio mwy nag 1% o'r aloi neu'r cyfansoddyn (rheoliad 2).

Mae rheoliad 4 yn darparu ar gyfer pwerau mynediad ac archwilio, pŵer i gymryd samplau, a phŵer i gymryd unrhyw adar meirw neu rai sydd wedi'u hanafu, er mwyn penderfynu a dorwyd unrhyw ddarpariaethau'r Rheoliadau.

Mae Rheoliad 5 yn darparu bod torri rheoliad 3, neu rwystro person sy'n arfer unrhyw bŵ er o dan rheoliad 4, yn dramgwydd troseddol y gellir ei gosbi drwy ddirwy heb fod yn uwch na lefel 3 ar y raddfa safonol.

Cofrestrir hysbysiadau o safleoedd o ddiddordeb gwyddonol arbennig o dan adran 28(1) o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 fel pridiannau tir lleol (adran 28(9) o'r Ddeddf honno).

Gellir cael manylion o'r ardaloedd sy'n cael eu cynnwys yn y safleoedd o ddiddordeb gwyddonol arbennig a restrir yn Atodlen 1 i'r Rheoliadau oddi wrth Gyngor Cefn Gwlad Cymru, Plas Penrhos, Ffordd Penrhos, Bangor, Gwynedd, LL57 2LQ.

Diddymir Rheoliadau Diogelu'r Amgylchedd (Cyfyngu'r Defnydd ar Beledi Plwm) (Cymru) 2001 (O.S. 2001/4003 (Cy.331)) (rheoliad 6).